

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА

*Укладач – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент
Т. В. Воронько-Невіднича*

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Університетська освіта» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ЗВО СВО «Бакалавр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Предметом дисципліни є вивчення складових системи організації професійної підготовки фахівців з вищою освітою.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна загальної підготовки обов'язкової частини є базою для вивчення навчальних «Менеджмент», «Самоменеджмент», «Економічна теорія», «Публічне управління», «Адміністративний менеджмент».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни підготовка здобувачів вищої освіти до навчання у вищому навчальному закладі, відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації, ознайомлення здобувачів вищої освіти з організацією підготовки фахівців спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо суті й соціального значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку; прищеплення навичок самостійного та ефективного навчання у вищому навчальному закладі з урахуванням світових освітніх тенденцій; виховання у здобувачів вищої освіти почуття належності до організації; поваги до навчального закладу, його історії та традицій.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентності:

знання:

- змісту та особливостей розвитку вищої освіти в контексті Болонського процесу;
- основних положень підготовки фахівців з вищою освітою за принципами фундаменталізації та індивідуалізації навчання;
- особливостей організації навчального процесу у вищому навчальному закладі;
- змісту, призначення та основних напрямків фахової підготовки у вищому навчальному закладі;
- основних характеристик бібліотеки вищого навчального закладу та правила користування її фондами;
- складу та призначення соціально-культурної інфраструктури вищого навчального закладу;
- сутності та основних напрямків студентського самоврядування у вищому навчальному закладі.

вміння:

- налагодження взаємовідносин в колективі здобувачів вищої освіти та спілкування з викладачами і співробітниками вищого навчального закладу;
- організації власної навчальної діяльності, у тому числі роботи на лекціях, семінарських, практичних, лабораторних заняттях;
- організації самостійної роботи (підготовка до занять, написання рефератів, курсових робіт (проектів), контрольних робіт, проходження виробничої практики тощо);
- праця з фондами бібліотеки вищого навчального закладу та праця з літературою;
- участі у студентському самоврядуванні вищого навчального закладу.

способи мислення:

- формування суджень – форми мислинневого відображення об'єктивної дійсності,

яка полягає у ствердженнях наявності або відсутності ознак, властивостей або відносин у сфері управління;

- пропонування міркувань – низки пов'язаних суджень, спрямованих на те, щоб з'ясувати істинність якої-небудь думки у сфері менеджменту персоналу, доведення її або заперечення;

- створення умовиводів – виведення з одного або декількох суджень в області управління;

- генерування понять – пізнання сутності предметів і явищ у межах управління в їх істотних зв'язках та відносинах, узагальнення їх істотних ознак.

професійні, світоглядні і громадянські якості:

- здатність використовувати знання, вміння та навички для теоретичного та практичного освоєння проблем і перспектив менеджменту та планувати, організовувати, реалізовувати, презентувати відповідні наукові дослідження;

- ґрунтовні знання історичних засад розвитку теорії і практики менеджменту, ідейних вчень класиків менеджменту, фундаментальних постулатів та парадигм менеджменту, новітніх прогресивних тенденцій розвитку управління;

- ґрунтовні знання класичного та сучасного наукового інструментарію дослідження соціально-економічних явищ та процесів у різних сферах управління;

- здатність організовувати та проводити управлінські дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології;

- здатність застосовувати одержані знання з різних предметних сфер менеджменту для формулювання нових теоретичних трактувань і положень, практичних адресних рекомендацій і пропозицій;

- здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та процесами у сфері менеджменту, ідентифікувати та оцінювати фактори впливу;

- ґрунтовні знання особливостей, інструментарію, новітніх напрямків управління та здатність формувати ефективну сучасну систему управління.

морально-етичні цінності:

- сформувати уявлення про моральні цінності людини;

- здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у житті людини;

- формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки людей, моделювати та розв'язувати ситуації, пов'язані з виконанням обов'язків у колективі;

- розвивати почуття відповідальності за свій вибір та наслідки вчинків;

- виховувати самостійність, волю, моральність.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу.

Євроінтеграція як соціально-економічний процес. Чинники євроінтеграції вищої освіти. Хронологія подій Болонського процесу. Залучення Європейських держав у Болонський процес. Основні документи Болонського процесу. Відмінність та подібність систем вищої освіти України і Європейських держав. Стратегічні завдання реформування вищої освіти України. Нормативно-законодавча база освіти в Україні. Структура освіти України. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні освіти. Мета та завдання вищої освіти. Принципи вищої освіти в Україні. Принципи діяльності вищих навчальних закладів. Головні завдання вищого навчального закладу.

Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.

Зміст вищої освіти в Україні. Державний стандарт освіти як основний документ, що

визначає сукупність норм для освітньо-кваліфікаційного рівня. Обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни і порядок їх запровадження. Система планування у вищому навчальному закладі. Форми навчання у вищому навчальному закладі: денна, вечірня, заочна, дистанційна, екстернатна. Основні форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Індивідуальні завдання. Комплексні форми організації навчального процесу. Самостійна робота студентів. Мета, завдання та види практичної підготовки студентів. Безперервність та послідовність видів практики. Система організації науково-дослідної роботи студентів.

Тема 3. Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі.

Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у підготовці фахівця. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда та ін. Візуальне супроводження лекцій. Опорні конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння. Форми проведення семінарських і практичних занять. Особливості застосування методів активного навчання, електронно-обчислювальної техніки та інформаційних технологій на заняттях. Організація самостійної роботи студентів у процесі підготовки до семінарських і практичних занять. Консультації та їх значення. Практична підготовка студентів з фаху. Роль і місце навчальних практик у підготовці студентів. Застосування нових технологій навчання під час проведення різних видів занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи.

Тема 4. Фахова підготовка у вищому навчальному закладі: вступ до спеціальності.

Кадровий склад випускової кафедри. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з економіки. Ознайомлення з навчальним планом, графіком навчання, навчальні дисципліни та, послідовність їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття). Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін з фаху.

Тема 5. Бібліотека вищого навчального закладу і правила користування її фондами.

Бібліотека як складова соціально-культурної інфраструктури ВНЗ. Структура бібліотечних фондів ПДАА. Знайомство з нормативно-правовою базою – основою функціонування ВНЗ України. Відвідання бібліотеки: користування предметним, алфавітним та систематичним каталогами.

Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура вищого навчального закладу.

Особливості соціально-культурної інфраструктури ВНЗ. Елементи організаційної культури в менеджменті. Закон взаємозв'язку менталітету й менеджменту. Напрямки соціальної роботи в ВНЗ. Складові культурної інфраструктури ВНЗ.

Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи.

Мета та завдання студентського самоврядування. Структура студентського самоврядування. Основні органи студентського самоврядування. Функції студентського самоврядування. Особливості студентського самоврядування в ПДАА.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вища освіта України і Болонський процес : [Навч. посіб.] / за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга. – Богдан, 2004. – 384 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник для студентів магістратури [Текст] / С. С. Вітвицька – К. : Центр навчальної літератури, 2003. –

316 с.

3. Педагогіка вищої школи : [Навч. посіб.] : / За ред. З. Н. Курлянд. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2007. – 495 с.

4. Університетська освіта (вступ до фаху) : [Навч. посіб.] / Костирко І. Г., Гнатишин Л. Б., Петришин Л. П., Гарасим М. П. – Львів : Вид-во «Магнолія 2006», 2011. – 350 с.

5. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : [Навч. посіб.] / М. М. Фібула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с.

Допоміжна

1. Методичні рекомендації щодо впровадження в аграрних ВНЗ України III-IV рівнів акредитації окремих нормативних і навчально-методичних матеріалів з кредитно-модульної організації навчального процесу [Текст]. – К. : Аграрна освіта, 2005. – 56 с.

2. Університетська освіта в Україні та Болонський процес : [Навч. посіб. і термін. словн.] / [Головчук А. Ф., Іщенко Т. Д., Акімов О. О. та ін.]; за ред. А. Ф. Головчука. – К. : Аграрна освіта, 2007. – 83 с.

3. Шмиголь Ю. В. Методичні рекомендації та завдання для виконання контрольних робіт з дисципліни «Університетська освіта» для студентів напряму підготовки «Менеджмент» заочної форми навчання [Текст] / Ю. В. Шмиголь, Л. В. Шульга. – Полтава : ПДАА, 2010. – 16 с.

4. Шмиголь Ю. В. Завдання та методичні рекомендації для семінарських занять з дисципліни «Університетська освіта» для студентів напряму підготовки «Менеджмент» [Текст] / Ю. В. Шмиголь. – Полтава : ПДАА, 2010. – 24 с.

5. Вакуленко Ю. В. Методичні рекомендації та завдання для виконання контрольних робіт з дисципліни «Університетська освіта» для студентів напряму підготовки «Менеджмент» заочної форми навчання [Текст] / Ю. В. Вакуленко, Л. В. Шульга. – Полтава : ПДАА, 2012. – 16 с.

6. Вакуленко Ю. В. Завдання і методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Університетська освіта» для студентів напряму підготовки «Менеджмент» [Текст] / Вакуленко Ю. В., Шульга Л. В. – Полтава : ПДАА, 2012. – 16 с.

7. Бражник Л. В. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять з дисципліни «Університетська освіта» для студентів ОКР «Бакалавр» галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» [Текст] / Л. В. Бражник, Ю. В. Вакуленко, Л. В. Шульга. – Полтава, 2013. – 24 с.

8. Воронько-Невіднича Т. В. Методичні рекомендації та завдання для виконання контрольних робіт з дисципліни «Університетська освіта» для студентів спеціальностей 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та адміністрування» заочної форми навчання [Текст] / Т. В. Воронько-Невіднича, В. Д. Хурдей. – Полтава : РВВ ПДАА, 2016. – 16 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України : Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>. – Назва з титул. екрана.

2. Положення про дистанційне навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України № 466 від 25 квітня 2013 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/. – Назва з титул. екрана.

3. Полтавська державна аграрна академія : Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua>. – Назва з титул. екрана.